

ĐỀ THI CHÍNH THỨC VÀO 10**MÔN: NGỮ VĂN – KIÊN GIANG NĂM 2022****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****I. ĐỌC HIỂU (3 điểm)** Đọc đoạn trích:

Cùng một cơn mưa, người tiêu cực sẽ bực mình vì phải trùm áo mưa, người lạc quan thì nghĩ đến cây cối xanh tươi, không khí sẽ được trong lành. Và một khi chúng ta không thể thay đổi được hiện tượng xảy ra, tốt nhất là nhìn nó bằng ánh mắt tích cực. Cái thiện có thể sẽ thua cái ác trong một thời điểm nhưng chung cuộc sẽ chiến thắng. Cứ sau một sự cố, con người lại tìm nguyên nhân và khắc phục nó. Sau lũ lụt, phù sa sẽ làm màu mỡ hơn cho cánh đồng, sâu bọ sẽ bị quét sạch ra biển, dư lượng hóa chất trong đất đai sẽ bị rửa sạch. Lỗi làm của người khác, thay vì giữ trong lòng và tức giận, thôi bỏ qua, mình sẽ thấy thoải mái hơn rất nhiều. Nói một cách khác, nếu bạn được sống 100 năm, xem như là một bộ phim có 100 tập, thì hãy tạo ra ít nhất 2/3 tập có tiếng cười thay vì tập nào cũng rơi vào bi kịch chán chường, đau khổ, chia lìa, mất mát.

(Trích Tư duy tích cực, Theo Tony Buổi sáng, trên đường băng, NXB Trẻ, 2015)

Câu 1. Xác định phương thức biểu đạt chính của đoạn trích.

Câu 2. Theo tác giả, sự khác nhau giữa người tiêu cực và người lạc quan khi đối diện cùng một cơn mưa là như thế nào?

Câu 3. Xác định và nêu hiệu quả nghệ thuật của biện pháp tu từ được sử dụng trong câu sau: Sau lũ lụt, phù sa sẽ làm màu mỡ hơn cho cánh đồng, sâu bọ sẽ bị quét sạch ra biển, dư lượng hóa chất trong đất đai sẽ bị rửa sạch

Câu 4. Em có đồng tình với quan điểm “Cứ sau một sự cố, con người lại tìm ra nguyên nhân và khắc phục nó” không? Vì sao?

II. LÀM VĂN (7.0 điểm)

Câu 1. Từ nội dung đoạn trích phần Đọc hiểu, em hãy viết đoạn văn khoảng 200 chữ nêu ý nghĩa của lối tư duy tích cực.

Câu 2. Cảm nhận của em về vẻ đẹp tâm hồn của nhân vật Phương Định trong truyện ngắn Những ngôi sao xa xôi (Lê Minh Khuê).

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT
THỰC HIỆN BỞI BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

I. ĐỌC HIỂU:**Câu 1:**

Xác định phương thức biểu đạt chính của đoạn trích.

Phương pháp: Căn cứ các phương thức biểu đạt đã học.

Cách giải:

Phương thức biểu đạt chính: Nghị luận.

Câu 2:

Theo tác giả, sự khác nhau giữa người tiêu cực và người lạc quan khi đối diện cùng một cơn mưa là như thế nào?

Phương pháp: Căn cứ bài đọc hiểu, tìm ý.

Cách giải:

Sự khác biệt khi đối diện với cơn mưa của:

- Người tiêu cực: bực mình vì phải trùm áo mưa.
- Người lạc quan sẽ nghĩ cây cối sẽ được xanh tươi, không khí sẽ được trong lành.

Câu 3:

Xác định và nêu hiệu quả nghệ thuật của biện pháp tu từ được sử dụng trong câu sau: Sau lũ lụt, phù sa sẽ làm màu mỡ hơn cho cánh đồng, sâu bọ sẽ bị quét sạch ra biển, dư lượng hóa chất trong đất đai sẽ bị rửa sạch

Phương pháp: Căn cứ bài liệt kê, phân tích.

Cách giải:

Biện pháp liệt kê: phù sa sẽ làm màu mỡ hơn cho cánh đồng, sâu bọ sẽ bị quét sạch ra biển, dư lượng hóa chất trong đất đai sẽ bị rửa sạch.

Tác dụng: Nhấn mạnh tác dụng của những trận lũ. Tạo nhịp điệu cho câu văn.

Câu 4:

Em có đồng tình với quan điểm “Cứ sau một sự cố, con người lại tìm ra nguyên nhân và khắc phục nó” không? Vì sao?

Phương pháp: Phân tích, lí giải.

Cách giải:

HS nêu quan điểm cá nhân và có lí giải phù hợp.

Gợi ý:

- Đồng ý với quan điểm của tác giả.

- Vì: Sau mỗi một lần thất bại ta sẽ nhận thấy những hạn chế trong suy nghĩ, sai lầm trong hành động, bởi chỉ khi có sự cố chúng ta mới nhận ra được những sai lầm ấy. Và khi đã nhận ra được sai lầm, hạn chế của bản thân con người sẽ tìm cách khắc phục để bản thân ngày càng tốt đẹp hơn.

II. LÀM VĂN:

Câu 1:

Từ nội dung đoạn trích phần Đọc hiểu, em hãy viết đoạn văn khoảng 200 chữ nêu ý nghĩa của lối tư duy tích cực.

Phương pháp: Phân tích, tổng hợp.

Cách giải:

* **Yêu cầu hình thức:** Viết đúng đoạn văn khoảng 200 chữ.

* **Yêu cầu về nội dung:**

- Giới thiệu chung: ý nghĩa của lối tư duy tích cực.

- Giải thích: Lối tư duy tích cực là cách suy nghĩ, nhìn nhận mọi việc theo hướng lạc quan, chất lọc những mặt tốt của vấn đề.

- Ý nghĩa của lối tư duy tích cực:

+ Lối tư duy tích cực tạo nên cách nhìn tích cực vào cuộc sống. Điều đó sẽ khiến cuộc sống trở nên nhẹ nhàng, ý nghĩa hơn.

+ Lối tư duy tích cực là cách tốt nhất để vượt qua những khó khăn thử thách trong cuộc sống.

+ Lối tư duy tích cực tạo ra năng lượng tích cực không chỉ giúp đỡ cho bản thân mà còn truyền năng lượng tích cực đến những người xung quanh.

+ Lối tư duy tích cực là bước đầu tạo dựng nên cuộc sống tích cực.

.....

- Bàn luận, mở rộng:

+ Phê phán những người có lối sống tiêu cực luôn nhìn cuộc sống bằng con mắt của sự bẻ tắc.

+ Cố gắng rèn luyện lối suy nghĩ tích cực.

Câu 2:

Cảm nhận của em về vẻ đẹp tâm hồn của nhân vật Phương Định trong truyện ngắn Những ngôi sao xa xôi (Lê Minh Khuê).

Phương pháp: Phân tích, tổng hợp.

Cách giải:

1. Mở bài:

- Giới thiệu tác giả, tác phẩm Những ngôi sao xa xôi.

- Giới thiệu về nhân vật Phương Định.

2. Thân bài:

a. Vẻ đẹp tâm hồn nhạy cảm, mơ mộng, giàu yêu thương:

- Nét đẹp trẻ trung, hồn nhiên, mơ mộng:

+ Cô luôn chăm chút cho ngoại hình và rất tự hào về đôi mắt “có cái nhìn sao mà xa xăm” và cái cổ kiêu hãnh như đài hoa loa kèn -> thấy mình là một cô gái khá.

+ Cô thích soi gương, thích làm điệu trước các anh bộ đội.

+ Đặc biệt, Phương Định rất thích hát, thích nhiều loại nhạc khác nhau và còn thường bịa lời ra để hát.

+ Cô vui thích cuống cuống trước 1 cơn mưa đá.

+ Cô cũng hay hồi tưởng về quá khứ, về tuổi học sinh, về căn nhà nhỏ bên quảng trường thành phố. Cô nhớ khuôn cửa sổ, nhớ những ngôi sao trên bầu trời Hà Nội, nhớ bà bán kem với lũ trẻ con háo hức vây quanh. Đó là những kí ức làm tươi mát tâm hồn cô trong hoàn cảnh chiến đấu đầy gian khổ, hi sinh.

- Vào chiến trường 3 năm, phải trải qua nhiều gian khổ, thiếu thốn song Phương Định vẫn giữ gìn vẹn nguyên, thế giới tâm hồn mình. Đây là một minh chứng cho sức sống mãnh liệt của cô gái trẻ này.

Tình cảm gắn bó, yêu thương cô dành cho những đồng đội:

+ Cô yêu thương, chiều chuộng Nho như một đứa em út trong nhà. Khi Nho bị thương, cô lo lắng, chăm sóc, cảm thấy đau như chính mình bị thương.

+ Với chị Thao: Phương Định hiểu tính cách và tình cảm của chị, cô coi chị Thao như người chị cả trong gia đình.

+ Khi đồng đội trên cao điểm, Phương Định ở nơi an toàn trực điện đài, mà chẳng thể yên lòng: cô gắt lên với đồng đội trưởng, cô sốt ruột chạy ra ngoài rồi lo lắng.

Tất cả đã làm hiện lên một thế giới tâm hồn, tinh tế, trong sáng, nhân hậu và vẻ đẹp nhân cách của một người thiếu nữ, sống giữa hiện thực chiến tranh khốc liệt mà vẫn tràn đầy niềm yêu thương, tin tưởng dành cho con người và cuộc sống.

Lê Minh Khuê đã khắc họa thành công nhân vật Phương Định, người thiếu nữ Hà Nội với tâm hồn phong phú và lòng dũng cảm, tinh thần quên mình vì nhiệm vụ. Nhà văn đã góp cho văn xuôi chống Mĩ một trong những hình tượng sống động và đáng yêu nhất.

b. Vẻ đẹp dũng cảm, kiên cường:

- Phương Định cùng đồng đội phải đảm nhận một công việc đầy gian khổ, hiểm nguy trên cung đường Trường Sơn, giữa những năm kháng chiến chống Mĩ ác liệt:

+ Cô thuộc tót trình sát mặt đường, hàng ngày phải đo khối lượng đất đá lấp vào hố bom, đếm bom chưa nổ và nếu cần phải phá bom.

+ Vì thế, mỗi khi máy bay ném bom phải lao lên mặt đường, đánh dấu đoạn đường bị bom phá hỏng và những quả bom chưa nổ.

+ Không chỉ vậy, cô và tổ trinh sát còn phải đảm đương việc phá bom nổ chậm -> nhiệm vụ đòi hỏi sự bình tĩnh, dũng cảm, quên mình của chiến sĩ vì thân chết lẫn trong ruột những quả bom.

- Là công việc mà có làm bao nhiêu lần vẫn không thể quen, vẫn luôn căng thẳng đến mức “thần kinh căng như chao... tìm đập bắt chấp cả nhịp điệu”.

- Vậy mà, cô vẫn bám trụ 3 năm liền trên tuyến đường Trường Sơn, chứng tỏ vẻ đẹp quả cảm, ý chí kiên cường, lòng yêu nước của Phương Định.

- Diễn biến tâm trạng Phương Định trong một lần phá bom nổ chậm:

+ Nền của tâm trạng là không khí căng thẳng: bầu trời, mặt đất vắng lặng phát sợ.

+ Phương Định đã chiến thắng nỗi sợ hãi của mình: Đi thẳng người đến bên quả bom; tắt cả mọi giác quan của cô trở nên nhạy bén, có ngày cô phá bom đến 5 lần. Tinh thần trách nhiệm, sự quên mình trong công việc khiến cái chết trở nên mờ nhạt. Cô chỉ nghĩ đến “liệu mình có nổ, bom có nổ không?”

Cô là biểu tượng cho vẻ đẹp của lòng quả cảm, kiên cường của thế hệ nữ thanh niên xung phong thời chống Mỹ.

3. Kết bài:

- Nội dung:

+ Khắc họa thành công với những nữ thanh niên xung phong trên tuyến đường Trường Sơn thời chống Mỹ là: Phương Định. Họ trở thành biểu tượng cho vẻ đẹp của thế hệ trẻ Việt Nam trong kháng chiến chống Mỹ.

+ Qua đó, ngợi ca tâm hồn trong sáng, tính cách dũng cảm và tinh thần lạc quan của người chiến sĩ thanh niên xung phong Trường Sơn.

- Nghệ thuật: Nghệ thuật miêu tả nhân vật đặc sắc, kể chuyện sinh động, ngôn ngữ trần thuật phù hợp với nhân vật, nhịp kể biến đổi linh hoạt.

Loigiaihay.com